

บทที่ ๔

การรับช่วงซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินของธนาคารกลางในประเทศต่าง ๆ

ในบทนี้จะ เป็นการ เปรียบ เทียบให้เห็นถึงหลักเกณฑ์และวิธีการรับช่วงซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงิน โดยธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารกลางในต่างประเทศ . โดย เปรียบ เทียบ ประเทศไทยกับ ประเทศที่มีระบบการธนาคารและ เศรษฐกิจที่เจริญแล้ว และ ประเทศที่มีระบบการธนาคารและระบบ เศรษฐกิจคล้ายคลึงกับประเทศไทย สำหรับประเทศที่มีระบบการธนาคารและ เศรษฐกิจที่เจริญแล้ว จะยกตัวอย่าง ประเทศสหรัฐอเมริกา ส่วนประเทศที่มีระบบการธนาคารและระบบ เศรษฐกิจคล้าย คลึงกับประเทศไทย จะยกตัวอย่าง ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี โดยจะ เปรียบ เทียบให้เห็นถึงหลักเกณฑ์ และวิธีการรับช่วงซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินที่สำคัญ ๆ พอเป็นสังเขป โดยจะไม่กล่าวถึงในรายละเอียดมากนัก ทั้งนี้เพื่อที่จะชี้ให้เห็นถึงระบบของการรับช่วงซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินในประเทศไทยกับใน ประเทศต่าง ๆ ว่ามีความแตกต่างและคล้ายคลึงกันอย่างไรบ้าง เพื่อที่จะ เป็นแนวให้คำแนะนำ เพื่อการปรับปรุงสำหรับในประเทศไทย

ประเทศสหรัฐอเมริกา

ก. ระบบธนาคารกลางในประเทศสหรัฐอเมริกา

ประเทศสหรัฐอเมริกา มีธนาคารกลาง (Federal Reserve Bank) ๑๒ แห่ง ทุกแห่งดำเนินการ เป็นอิสระไม่ขึ้นแก่กัน แต่มีความสัมพันธ์กัน มีศูนย์กลางอยู่ที่กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. คือ ระบบธนาคารกลาง (Federal Reserve System) อยู่ภายใต้การดำเนินงานของคณะกรรมการผู้ว่าการของระบบธนาคารกลาง^๑

^๑ อำนวย ลัมตระกูล, รายงานการดำเนินงานเรื่อง Open Market Operations และ Loans and Discounts Management ที่ Federal Reserve Bank of New York (มิถุนายน ๒๕๑๔), หน้า ๑

กฎหมายที่ใช้ควบคุมได้แก่ พระราชบัญญัติธนาคารกลาง รัฐสภา เป็นผู้ร่างขึ้นในปี ๑๙๑๓ หน้าหนึ่งของธนาคารกลางคือ การวางนโยบายทางการเงินที่เหมาะสมกับภาวะ เศรษฐกิจ และในขณะ เดียวกันก็สร้างความปลอดภัยในระบบธนาคารพาณิชย์ เพราะธนาคารกลางยอมให้ธนาคารพาณิชย์ ฎีเงินในยามฉุกเฉิน ทั้งยังควบคุมดูแลในการดำเนินกิจการอย่างพอควร เงินทุนของธนาคารกลาง ได้มาจากธนาคารพาณิชย์ที่เป็นสมาชิกใน เขตที่ธนาคารตั้งอยู่ ซึ่งคล้าย เป็นการถือหุ้นกันตามธรรมดา และมีการจ่ายเงินปันผล เมื่อถึง เวลาด้วย

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าสหรัฐอเมริกาจะมีระบบธนาคารซึ่งมีศูนย์กลางอยู่ที่กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. แต่นิวยอร์กยังคง เป็นจุดศูนย์กลางทางการเงินที่สำคัญที่สุด เมื่อนิวยอร์กมีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย จะทำให้ศูนย์กลางทางการเงินอื่น ๆ ของประเทศเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยไปด้วย ถ้าหากธนาคาร กลางแห่งนิวยอร์ก เพิ่มหรือลดอัตราซื้อลดก็จะทำให้อัตราดอกเบี้ยในตลาดนิวยอร์ก เพิ่มหรือลดตาม (ตามหลักของนโยบายอัตราซื้อลด) อัตราดอกเบี้ยในส่วนอื่นของประเทศจะเพิ่มหรือลดตามไปด้วย ธนาคารกลางในส่วนอื่นของประเทศจึงไม่ต้องเพิ่มหรือลดอัตราซื้อลดของตนเอง กฎหมายอนุญาตให้ ธนาคารกลางทั้ง ๑๒ แห่ง ใช้อัตราซื้อลดที่เหมาะสมกับภาวะการเงินในเขตของตน ในทางปฏิบัติ แล้วระบบธนาคารกลางในสหรัฐอเมริกาใช้อัตราธนาคาร เพียงอัตราเดียวเหมือนกันหมด ซึ่งเป็น หน้าหนึ่งของคณะกรรมการในระบบธนาคารกลางในกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. จะตกลงกำหนดอัตราธนาคาร

ระบบธนาคารกลางประกอบด้วย

๑. คณะกรรมการธนาคารกลาง
๒. คณะกรรมการตลาดเสรีของรัฐบาลกลาง
๓. สภาที่ปรึกษาของรัฐบาลกลาง
๔. ธนาคารกลาง

คณะกรรมการข้อ ๑-๓ ที่กล่าวข้างต้น ทำหน้าที่ควบคุมตกลงและแนะนำด้านนโยบายใน การปฏิบัติงานเท่านั้น ไม่มีหน้าที่ในการนำนโยบายออกไปดำเนินงาน ในด้านการปฏิบัติงานที่แท้จริง อยู่ในความรับผิดชอบของธนาคารกลางทั้ง ๑๒ แห่ง ที่ตั้งขึ้นในแต่ละเขต และมีสาขาอยู่ตามจุดสำคัญ

ธนาคารทุกแห่งมีฐานะ เท่า เทียมกัน ยกเว้นธนาคารกลางแห่งเดียวที่มิมีฐานะพิเศษกว่า เนื่องจาก
อยู่ที่ศูนย์กลางทางการ เงินของประเทศ และรับผิดชอบส่วนใหญ่ในการใช้มาตรการการดำเนินงาน
ตลาดเสรี

หน้าที่ของธนาคารกลางในแต่ละ เขตทางด้าน การควบคุม เครดิต และนโยบายทางการเงิน
มีดังต่อไปนี้คือ

๑. รับซื้อลดตั๋วเงิน
๒. ให้อุปถัมภ์ เงินแก่ธนาคารพาณิชย์
๓. รับฝากเงินสดสำรองชั้นต่ำตามที่กฎหมายกำหนด
๔. ซื้อพันธบัตรในตลาดการเงินตามคำสั่งของคณะกรรมการตลาดเสรี ในกรุงวอชิงตัน
ดี.ซี.
๕. ให้อุปถัมภ์ เงินแก่อุตสาหกรรมต่าง ๆ โดยการรับซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงิน^๑

ระบบธนาคารนี้ได้ให้บริการอย่างมากมายแก่ธนาคารต่าง ๆ รัฐบาล และองค์การรัฐบาล
ความรับผิดชอบที่สำคัญยิ่งของระบบธนาคารกลาง ได้แก่ การวางนโยบายการเงินของชาติโดยการ
ควบคุมปริมาณเงินหมุนเวียนและการให้และขยาย เครดิต ในการควบคุมปริมาณเงินนี้ขึ้นอยู่กับ เป้าหมาย
นโยบายการเงินของธนาคารกลาง เป็นสำคัญ อันได้แก่

๑. ให้มีงานทำในระดับสูง
๒. ให้มีเสถียรภาพแห่งราคาโดยทั่วไป
๓. ให้มีดุลการชำระ เงินระหว่าง ประเทศที่มั่นคง
๔. ให้มีผลผลิตเพิ่มขึ้น

เป้าหมายนโยบายข้างต้นมีความสำคัญ เป็นลูกโซ่ หากประเทศปราศจากการมีงานทำในระดับ
สูง เศรษฐกิจก็ไม่สามารถรักษาความเจริญรุ่งเรืองได้ถึงขีดสุด และยังในภาวะ เงินเฟ้อ การทำธุรกิจ

^๑ วิทยาลัยการพาณิชย์ คณะวิชา เศรษฐศาสตร์, "ระบบการธนาคารในสหรัฐอเมริกา",
เศรษฐศาสตร์นิมิต ๕ (กุมภาพันธ์ ๒๕๑๓) : ๑๖๗.

ต่าง ๆ ก็มีแต่จะก่อให้เกิดความสิ้นเปลืองสูญเปล่า ความเสี่ยงนานับประการจะเข้ามาแทนที่ เป็นผลให้ธุรกิจทุกด้านซึ่งกำลังพัฒนาต้องทรุดลง ปัญหาตามมาเกี่ยวกับดุลการชำระเงินจะทวีเพิ่มขึ้น การขาดดุลการชำระหนี้จะเป็นผลผูกพันไปถึงหน่วยงานเกี่ยวกับการเงินและการคลังของประเทศ จนในที่สุดอาจไม่สามารถดำเนินนโยบายตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

อย่างไรก็ตาม ความประสบผลสำเร็จในด้านการดำเนินงานทำในระดับสูงก็ดี ในด้านให้มีเสถียรภาพแห่งราคา หรือในด้านให้มีดุลการชำระเงินที่มั่นคงก็ดี ล้วนแต่เป็นการส่งเสริมให้มีการออมเงินในลักษณะต่าง ๆ เกิดขึ้นทั้งสิ้น และเป็นเครื่องกระตุ้นให้มีความรุดหน้าทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ โดยมีระบบธนาคาร เป็นผู้คอยสนับสนุนนโยบายให้สำเร็จลุล่วงสมตามเป้าหมาย

ในการให้บริการต่าง ๆ ทุกประเภทแก่ธนาคารต่าง ๆ รวมทั้งรัฐบาล องค์การรัฐบาล และรัฐวิสาหกิจ ได้กระทำผ่านธนาคารกลางทั้ง ๑๒ แห่ง ซึ่งแต่ละแห่งมีสาขาแยกออกไปอีกรวม ๒๔ สาขา ตั้งอยู่ตามศูนย์การเงินที่สำคัญ ๆ ทั่วประเทศ^๑

ข. การให้สินเชื่อของธนาคารกลางในสหรัฐอเมริกา

ตามกฎข้อเอ ซึ่งออกโดยคณะกรรมการผู้ว่าการ กำหนดให้ธนาคารกลางให้สินเชื่อแก่ธนาคารสมาชิก โดยปกติจะเป็นในรูประยะสั้น เพื่อช่วยเหลือให้ธนาคารสมาชิกสามารถนำไปปรับปรุงฐานะการเงิน เมื่อเกิดกรณีที่ถูกค้างเงินเป็นจำนวนมากโดยไม่ได้คาดคิดมาก่อน หรือกรณีที่มีความต้องการสินเชื่อตามฤดูกาลซึ่งเหนือความสามารถของธนาคารสมาชิกจะสนองตอบได้ และธนาคารกลางอาจจะให้สินเชื่อระยะยาวเพื่อช่วยเหลือธนาคารสมาชิก ในกรณีที่เหมาะสมกับสถานการณ์ผิดปกติ ซึ่งอาจจะ เป็นผลมาจากปัญหาในท้องถิ่น ภูมิภาค หรือในทั้งประเทศ หรือจากเหตุการณ์อันไม่คาดฝันเกี่ยวกับธนาคารสมาชิกนั้นเอง ไม่มีการกำหนดจำกัดวงเงินที่ธนาคารสมาชิกจะได้รับสินเชื่อจากธนาคารกลาง แต่อย่างไรก็ตาม ก็ไม่อาจจะคาดหวังได้ว่าจะได้รับสินเชื่อจากธนาคารกลางอยู่เรื่อย ๆ เสมอไป เพราะมีการกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ มากมาย^๒

^๑ วรทินันท์ ปุญญะยันต์, รายงานการฝึกและดูงานในสหรัฐอเมริกา (๔ มีนาคม ๒๕๑๔), หน้า ๔๕-๔๖

^๒ Benjamin Haggett Beckhart, Federal Reserve System. (New York : Columbia University Press, 1972), pp.82-83

การรับช่วงซื้อลดตั๋วเงิน เป็นวิธีการให้สินเชื่อที่สำคัญที่สุดวิธีการหนึ่งของระบบธนาคารกลางตามพระราชบัญญัติธนาคารกลาง มาตรา ๑๓ ให้อำนาจธนาคารกลางซื้อลดตั๋วเงิน ตราพท์ และตั๋วแลกเงินที่เกิดจากการประกอบการเกษตรกรรม อุตสาหกรรม หรือพาณิชย์กรรม และเอกสารที่เรียกว่า เอกสารสินเชื่อที่ธนาคาร เชื้อถือ (Eligible paper) ซึ่งแตกต่างจากเอกสารที่ออกเพื่อวัตถุประสงค์สำหรับซื้ออสังหาริมทรัพย์ หุ่น หรือหุ่นถู นอกเหนือจากพันธบัตรรัฐบาลหรือเอกสารอื่นที่ไม่ได้เกิดจากการประกอบการพาณิชย์กรรม การคัดเลือกว่าจะรับช่วงซื้อลดตั๋วเงินใดบ้าง เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการผู้ว่าการของระบบธนาคารกลางที่จะกำหนด ซึ่งรายละเอียดอยู่ในกฎข้อ เอ ของกฎของคณะกรรมการ และในการตีความให้ความเห็นของที่ปรึกษา

นอกเหนือจากการใช้หน้าต่างซื้อลดตั๋วเงิน (Discount window) ตัวอย่างเช่น การรับช่วงซื้อลดเอกสาร เครดิตที่ธนาคาร เชื้อถือ (ตั๋วเงิน ตราพท์ ตั๋วแลกเงิน และตั๋วเงินที่ธนาคารรับรอง ที่เกิดขึ้นจากการประกอบกิจการพาณิชย์กรรม อุตสาหกรรม และเกษตรกรรม ซึ่งได้กำหนดไว้อย่างรอบคอบที่สุดแล้ว) ธนาคารสมาชิกมีการเลือกในการกู้ยืมเงินจากธนาคารกลางโดยการจำนำเอกสาร เครดิตที่ธนาคาร เชื้อถือ ไม่ว่าธนาคารสมาชิกจะใช้วิธีการขายช่วงลดตั๋วเงินหรือกู้ยืม ขึ้นอยู่กับอัตราดอกเบี้ยของเอกสารของผู้กู้ยืมและอัตราดอกเบี้ยของธนาคารกลาง

ในการรับช่วงซื้อลดและให้กู้ยืม ธนาคารกลางมีอำนาจในการให้สินเชื่อแก่ธนาคารสมาชิกในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

๑. ให้กู้ยืมสำหรับระยะเวลาไม่เกิน ๑๕ วัน โดยธนาคารสมาชิกจะต้องออกตั๋วสัญญาใช้เงินมาขอกู้ โดยใช้ เงินฝากหรือใช้หลักทรัพย์รัฐบาลมาค้ำประกัน
๒. ให้กู้ยืมสำหรับระยะเวลาไม่เกิน ๙๐ วัน โดยธนาคารสมาชิกจะต้องออกตั๋วสัญญาใช้เงินมาขอกู้และค้ำประกันโดย เอกสาร เครดิตที่ธนาคาร เชื้อถือ วิธีการ เหมือนกับการรับช่วงซื้อลด
๓. ให้กู้ยืมแก่ธนาคารสมาชิกตามตั๋วเงินที่มีกำหนดระยะเวลาหรือ เมื่อทวงถาม ซึ่งมีระยะเวลาการกู้ยืมไม่เกินกว่า ๔ เดือน และมีหลักประกันที่ธนาคารกลาง เชื้อถือ ซึ่งการให้กู้ยืมประเภทนี้จะ เรียกดอกเบี้ยสูงกว่าอัตรารับช่วงซื้อลดที่สูงสุดของอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารกลางประกาศใช้สำหรับตั๋วเงิน ประเภทเดียวกันในอัตราไม่น้อยกว่า $\frac{3}{16}\%$

๔. ให้กู้ยืมในจำนวนที่คณะกรรมการอำนวยการของแต่ละธนาคารกลางจะกำหนด ขึ้นอยู่กับการให้ความยินยอมเห็นชอบของสมาชิกไม่น้อยกว่า ๔ คน หรือกว่านี้จะต้องมีความ เป็นอิสระ โดยไม่มีส่วน เป็น เจ้าของธนาคารสมาชิกในท้องถิ่นนั้น การให้กู้ยืมแก่ธนาคารสมาชิกเป็นกรณีพิเศษนี้ ให้ในกรณีที่ธนาคารสมาชิกมีตัว เงินหรือหลักประกันไม่เพียงพอที่จะขอรับสิน เชื้อจากธนาคารโดยการ ขายช่วงลดตัว เงินหรือกู้ยืม เงินตามข้อ ๓ ได้^๑

ค. การดำเนินการ เกี่ยวกับการให้กู้ยืมและรับช่วงซื้อลดของธนาคารกลางในสหรัฐอเมริกา

ธนาคารกลางในประเทศสหรัฐอเมริกาแต่ละแห่งจะมีวิธีดำเนินการทางด้านการให้ กู้ยืมและรับช่วงซื้อลดตัว เงินคล้าย ๆ กัน ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างการดำ เนินงานของธนาคารกลาง แห่งนิวยอร์ก เพราะนิวยอร์ก เป็นจุดศูนย์กลางทางการ เงินที่สำคัญที่สุดของสหรัฐอเมริกา จึงทำให้ ธนาคารกลางแห่งนิวยอร์กมีบทบาททางการ เงินมากที่สุดของประเทศ

ธนาคารกลางแห่งนิวยอร์กได้จัดแบ่งส่วนงานโดยให้ส่วนงานหนึ่งทำหน้าที่ เกี่ยวกับการ ให้สิน เชื้อโดยเฉพาะคือ ฝ่ายสิน เชื้อและซื้อลด ส่วนงานนี้ได้แบ่งออกเป็นแผนกย่อย ๒ แผนก คือ

๑. แผนกสิน เชื้อ ทำหน้าที่วิ เคราะห์ว่า เอกสาร เครดิตของลูกค้ำที่ธนาคารพาณิชย์ เสนอมา เป็นหลักประกัน เงินกู้และ เป็นหลักประกันการนำ เงิน เข้าบัญชีภาษีและ เงิน กู้ของกระทรวงการ คลังนั้น มีลักษณะถูกต้องตามที่กฎหมาย ระเบียบ ของธนาคารกลางกำหนดหรือไม่ และพิจารณาจาก งบการเงิน (งบกำไรขาดทุน งบกำไรสะสม และงบดุล) ของลูกค้ำว่าสมควรยอมรับหรือไม่ แล้ว ส่งต่อให้แผนกซื้อลดตัว เงิน ถ้าเป็นการให้กู้ยืมตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๓ A หรืออาจจะนำ เข้า บัญชีภาษีและ เงิน กู้ของกระทรวงการคลังตามความต้องการของธนาคารพาณิชย์นั้น ๆ ต่อไป

๒. แผนกซื้อลดตัว เงิน ทำหน้าที่ในการให้กู้ยืมโดยรับหลักทรัพย์รัฐบาลสหรัฐอเมริกา (ตัว เงินคลัง ตัวสัญญาใช้ เงิน และพันธบัตร) และหลักทรัพย์ของตัวแทนของรัฐบาล (ตัวสัญญาใช้ เงิน

^๑ Glenn G. Munn's, Encyclopedia of Banking and Finance. (Massachusetts: Holiday Lithograph Corporation, 1973), p.784.

และพันธบัตร) เป็นประกันตามมาตรา ๑๓ และให้ธนาคารพาณิชย์กู้ยืมเงินโดยรับเอาเอกสารเครดิตที่ธนาคาร เชื้อถือที่แผนกสิน เชื้ออิ เคราะห์แล้ว เป็นประกัน

ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ไม่ขอกู้ยืมเงิน ก็อาจจะขอใช้หลักทรัพย์ เหล่านี้ เป็นประกัน เพื่อนำเงิน เข้าบัญชีภาษีและ เงินกู้ของกระทรวงการคลังได้ นอกจากนี้ยังทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลเกี่ยวกับการโอนหลักทรัพย์ต่าง ๆ เข้าฝากและถอนออกจากธนาคารกลางด้วย^๑

ลักษณะของการให้กู้ยืม (Advance)

ในการให้กู้ยืมผ่านธนาคารพาณิชย์ที่เป็นสมาชิก ปกติธนาคารกลางแห่งนิวยอร์กจะให้กู้ยืมตามพระราชบัญญัติธนาคารกลาง มาตรา ๑๓ เป็น ๒ ลักษณะ และตามมาตรา ๑๐ (บี) อีก ๑ ลักษณะ ดังนี้

ก. ตามพระราชบัญญัติธนาคารกลาง มาตรา ๑๓

๑. ธนาคารกลางจะให้กู้ยืมแก่ธนาคารพาณิชย์โดยรับหลักทรัพย์รัฐบาลหรือหลักทรัพย์ของตัวแทนของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา เป็นประกัน จำนวนเงินที่ให้ ๑๐๐% ของราคาตรา ระยะเวลาให้กู้ยืม ธนาคารพาณิชย์จะออกตั๋วสัญญาใช้เงินมาขอกู้ยืมได้ไม่เกิน ๙๐ วัน แต่เท่าที่ปฏิบัติส่วนใหญ่ไม่เกิน ๑๕ วัน

๒. ธนาคารกลางจะให้กู้ยืมแก่ธนาคารพาณิชย์โดยรับ เอกสาร เครดิตที่ธนาคาร เชื้อถือจากลูกค้าเป็นประกัน จำนวนเงินที่ให้ อาจจะเป็นเปอร์เซ็นต์ก็ได้แล้วแต่จะ เห็นสมควร แต่ตามปกติจะให้ ๑๐๐% ของราคาตรา ระยะเวลาให้กู้ยืม ไม่เกิน ๙๐ วัน

อัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารกลางคิดจากธนาคารพาณิชย์ในการให้กู้ยืมลักษณะนี้ เรียก ว่า อัตราส่วนลด ในอัตรา $\frac{๔}{๒}$ %

^๑ อำนวย ลัมตระกูล, รายงานการดำเนินงานเรื่อง Open Market Operations และ Loans and Discounts Management ที่ Federal Reserve Bank of New York, หน้า ๗.

ข. ตามพระราชบัญญัติธนาคารกลาง มาตรา ๑๐ (บี)

ธนาคารกลางจะให้กู้ยืมแก่ธนาคารพาณิชย์โดยรับหลักทรัพย์ที่ธนาคารกลางจะกำหนด ให้ ส่วนใหญ่ได้แก่พันธบัตรเทศบาลเป็นประกัน จำนวนเงินที่ให้ แล้วแต่ธนาคารกลางจะ เห็นสมควร เช่น อาจจะให้กู้ยืมเพียง ๗๐% ของราคาตรา ระยะเวลาให้กู้ยืม ไม่เกิน ๔ เดือน

อัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารกลางคิดจากธนาคารพาณิชย์ในการให้กู้ยืมลักษณะนี้ เรียกว่า อัตราส่วนลด แต่จะคิดสูงกว่าตามมาตรา ๑๓ $\frac{๑}{๒}$ % กล่าวคือ ธนาคารกลางจะคิด ๔% และธนาคาร ใดที่กู้ยืมลักษณะนี้จะต้องถูกซักถามถึงสาเหตุและต้องวิเคราะห์ธนาคารด้วย อัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้น $\frac{๑}{๒}$ % นี้ถือเป็นเบี้ยปรับ และธนาคารกลางจะกำหนดอัตราส่วนที่จะให้กู้ยืม เช่น ให้กู้เพียง ๗๐% ของ ราคาตรา เป็นต้น

การวิเคราะห์ลูกค้า

ธนาคารพาณิชย์ใดที่ต้องการใช้เอกสาร เครดิตของลูกค้าเป็นหลักประกันในการกู้ยืมจาก ธนาคารกลาง จะต้องจัดส่งงบการเงินปีสุดท้าย (สำหรับปีอื่น ๆ ดูจากหนังสือ มูดีส์อินดัสเตรียล (Moody's Industrial) ของ บริษัท มูดีส์อินเวสเตอร์เซอร์วิส (Moody's Investors Service, Inc.) และไม่ต้องรบกวนลูกค้า) มาให้ธนาคารกลางวิเคราะห์ก่อนว่าเป็นลูกค้าที่ดี หรือไม่ โดยพิจารณาจากงบการเงิน ดังนี้

ก. จากงบกำไรขาดทุน พิจารณาดังต่อไปนี้

๑. ต้องประกอบธุรกิจมีกำไรทุกปี
๒. มีแนวโน้มของธุรกิจดีขึ้น
๓. พิจารณายอดขาย ควรจะเพิ่มขึ้นทุกปี
๔. พิจารณาสินค้าคงเหลือ ถ้าเหลือมากแสดงว่าตลาดต้องการน้อยลง
๕. พิจารณายอดลูกหนี้กับการขาย
๖. พิจารณายอดสินค้ากับการขายว่าหมุนเวียนเข้าเร็วเพียงใด

ข. จากงบดุล พิจารณาดังต่อไปนี้

๑. อุดสภาพคล่อง
๒. อัตรารายส่วนของสินทรัพย์สุทธิกับหนี้สินทั้งสิ้น
๓. อุดทุนทำการ

ธนาคารกลางจะไม่ติดต่อกับลูกค้า เพราะมีเครื่องมือช่วยวิเคราะห์อย่างดี คือหนังสือ มูตีสอินดัสเตรียล ของ บริษัท มูตีสอินดัสเตรียลเซอร์วิส ซึ่งเป็นหนังสือที่มีรายละเอียดของผู้ประกอบกิจการทุกประเภท มีประวัติผู้ดำเนินงาน มีรายละเอียดในสินค้าที่กิจการนั้นขาย มีการวิเคราะห์ฐานะการงานโดยละเอียด ซึ่งธนาคารกลางใช้เป็นหนังสืออ้างอิงในการวิเคราะห์ลูกค้าทุกราย นอกจากนี้ยังมีรายงานการวิเคราะห์ของ บริษัท ดัน แอนด์ แบริดสตรีท (Dun & Bradstreet, Inc.) ซึ่งจะวิเคราะห์ลูกค้าแต่ละรายอย่างละเอียด

หนึ่ง ในการวิเคราะห์ทั้งบกำไรขาดทุนก็ดี งบดุลก็ดี ผลที่ได้จะถือว่าดีหรือไม่ ธนาคารกลางสามารถเปรียบเทียบได้จากการเปรียบเทียบอัตราส่วนของ บริษัท โรเบิร์ตเมอร์ริส (Robertmerris, Inc.)

เป็นที่น่าสังเกตว่า ธนาคารกลางไม่ได้กำหนดวงเงินให้ลูกค้าแต่ละราย ถือว่าอยู่ในความรับผิดชอบของธนาคารพาณิชย์ แต่จะให้กู้เกิน ๑๐% ของเงินทุนไม่ได้

นอกจากจะพอใจในฐานะลูกค้าแล้ว ตัวเงินที่ออกโดยลูกค้านั้นจะต้องมีลักษณะดังนี้

ก. ตัวเงินนั้นต้องเป็นตัวเงินที่เกิดจากการประกอบการพาณิชย์กรรม อุตสาหกรรม และเกษตรกรรม รวมเรียกว่า เอกสารเครดิตการพาณิชย์ ซึ่งอายุตัวเงินที่เกิดจากการประกอบการพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรม ต้องไม่เกิน ๖ เดือน สำหรับตัวเงินที่เกิดจากเกษตรกรรม ไม่เกิน ๔ เดือน

ข. ตัวเงินนั้นต้องเกิดจากการใช้จ่ายในการประกอบกิจการซึ่งสามารถหมุนเวียนมาชำระหนี้ได้ มิใช่ไปลงทุนในการซื้อหุ้น ก่อสร้างโรงงาน หรือซื้อเครื่องจักร

ธนาคารพาณิชย์มีหน้าที่ต้องจัดส่งงบการเงินของลูกค้าไปให้เป็นประจำ ซึ่งเป็นเรื่องที่ธนาคารพาณิชย์ถือว่าไม่สะดวก เท่าที่ปฏิบัติมาการกู้ยืมโดยใช้เอกสาร เครดิตที่ธนาคาร เชื้อถือ เป็นประกัน จึงมีประมาณ ๔๐% ของจำนวนเงินที่ให้กู้ทั้งสิ้น เท่านั้น

วิธีปฏิบัติ เกี่ยวกับการให้กู้ยืม เงิน

ไม่ว่าธนาคารพาณิชย์จะขอกู้ยืม เงินโดยมีหลักทรัพย์รัฐบาล หรือเอกสาร เครดิตที่ธนาคาร เชื้อถือ ค้ำประกัน ธนาคารพาณิชย์จะต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

- ก. ธนาคารพาณิชย์จะต้องทำใบมอบอำนาจให้หักบัญชี
- ข. ทำใบมอบอำนาจให้ เจ้าหน้าที่ของธนาคาร เป็นผู้มีสิทธิกู้เงินจากธนาคารกลางได้ใน

นามของธนาคาร

สำหรับวิธีปฏิบัติ เกี่ยวกับการกู้ยืม เงินโดยใช้หลักทรัพย์รัฐบาล หรือเอกสาร เครดิตที่ธนาคาร เชื้อถือเป็นประกัน มีวิธีการดังต่อไปนี้

ก. การกู้ยืมโดยใช้หลักทรัพย์รัฐบาลเป็นประกัน

การกู้ยืมโดยใช้หลักทรัพย์รัฐบาลเป็นประกัน เป็นวิธีที่ง่ายและสะดวกมาก เพราะหลักทรัพย์ดังกล่าวอยู่ในความดูแลของธนาคารกลางอยู่แล้ว ธนาคารใดต้องการกู้ เจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบอำนาจของธนาคารอาจโทรศัพท์ จดหมาย หรือโทรเลข มาแจ้งให้ธนาคารกลางทราบก็เป็นการเพียงพอ แต่ทั้งนี้ธนาคารกลางอาจให้ทำเป็นหนังสือยืนยันมาภายหลังก็ได้ เมื่อได้รับแจ้งแล้วแผนกซื้อลดตัวเงินจะ เครดิตบัญชีธนาคารนั้น ๆ ตามจำนวนเงินที่ต้องการ ๑๐๐% ของราคาตราของหลักทรัพย์นั้น ๆ แล้วส่งต้นฉบับใบแจ้งการ เครดิตบัญชีตามจำนวน เงินกู้ยืมจากธนาคารกลางให้แก่ธนาคารพาณิชย์ ส่วนสำเนาจะส่งต่อไปให้แผนกต่าง ๆ คือ

๑. ฝ่ายบัญชี
๒. บันทึกวันที่ครบกำหนดชำระหนี้
๓. ฝ่ายตรวจสอบ

๔. แผนกซื้อลดตัวเงิน
๕. ทะเบียนหลักทรัพย์
๖. ทะเบียนตัวเงิน

และเมื่อถึงกำหนดชำระ แผนกซื้อลดตัวเงินจะส่งใบแจ้งการ เดบิตบัญชีตามจำนวนเงิน ที่ครบกำหนดชำระหนี้ แจ้งให้ธนาคารพาณิชย์ทราบการหักบัญชี ส่วนสำเนาจะส่งให้ฝ่ายบัญชี

ข. การกู้ยืมโดยใช้เอกสาร เครดิตที่ธนาคาร เชื้อถือ

ทุกครั้งที่ธนาคารพาณิชย์จะขอใช้ เอกสาร เครดิตที่ธนาคาร เชื้อถือ เป็น ประกัน เงินกู้ หรือขอ เป็นประกันการนำ เงิน เข้าบัญชีภาษีและ เงินกู้ของกระทรวงการคลัง^๑ จะต้องยื่นคำขอส่งให้ แผนกสิน เชื้อ เพื่อพิจารณาว่า เป็น เอกสาร เครดิตที่ธนาคาร เชื้อถือ และส่งให้แผนกซื้อลดตัวเงิน เพื่อดำเนินการตามความประสงค์ของธนาคารพาณิชย์ คือ

๑. ถ้าธนาคารต้องการกู้ก็จะ เครดิตบัญชีให้ ๑๐๐% ของราคาตรา
๒. ถ้าธนาคารต้องการ เป็นประกัน เพื่อนำ เงิน เข้าบัญชีภาษีและ เงินกู้ของกระทรวง การคลัง ก็ จะ เครดิตบัญชีให้ ๘๐% ของราคาตรา

การปฏิบัติ เกี่ยวกับให้กู้ยืมก็ เช่นเดียวกับการให้กู้ยืม โดยใช้หลักทรัพย์รัฐบาล เป็นประกัน กล่าวคือ เมื่อธนาคารพาณิชย์ โทรศัพท์แจ้งมา แผนกซื้อลดตัวเงินก็จะทำใบแจ้งการ เครดิตบัญชีต้นฉบับ ส่งให้ธนาคารพาณิชย์ ส่วนสำเนาส่งไปให้แผนกต่าง ๆ

และเมื่อถึงกำหนดชำระ แผนกซื้อลดตัวเงินก็จะทำใบแจ้งการ เดบิตบัญชีตามจำนวนเงินที่ครบกำหนดชำระหนี้ ส่งให้ธนาคารพาณิชย์ ส่วนสำเนาส่งไปให้ฝ่ายบัญชี

^๑ เป็นบัญชีที่กระทรวงการคลังฝากไว้ที่ธนาคารพาณิชย์ ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ใดต้องการ จะเป็นผู้รับฝากเงินค่าภาษีจากบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคล อาจขออนุญาตต่อกระทรวงการคลัง, กระทรวงการคลังก็จะกำหนดวง เงินให้แต่ละธนาคาร

วงเงินให้กู้ยืม

ในการให้กู้ยืมแก่นักการพาณิชย์ ธนาคารกลางไม่ได้กำหนดวงเงินอย่างสูงที่จะให้กู้ไว้แต่อย่างไรก็ตาม ในทางปฏิบัติจะไม่ให้กู้เกินกว่า ๑๐๐% ของสำรองตามกฎหมาย

ง. การเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยและประเทศสหรัฐอเมริกา

เนื่องจากประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศใหญ่ ประกอบด้วยรัฐต่าง ๆ รวมกันถึง ๕๐ รัฐ การปกครองเป็นแบบสหรัฐ ดังนั้นธนาคารกลางของประเทศจึงมีหลายแห่งกระจายตามศูนย์กลางทางการเงินทั่วประเทศถึง ๑๒ แห่ง และแต่ละแห่งมีสาขาแยกออกไปอีกรวม ๒๔ แห่ง จึงทำให้ระบบธนาคารกลางของประเทศสหรัฐอเมริกาแตกต่างจากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทย ซึ่งแต่ละประเทศจะมีธนาคารกลางเพียงแห่งเดียว สำหรับประเทศไทยมีธนาคารกลางคือธนาคารแห่งประเทศไทย มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงเทพมหานคร และมีสาขาย่อยตามภาคต่าง ๆ ของประเทศ รวม ๓ แห่ง คือ ภาคใต้ที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น และภาคเหนือที่อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

ในด้านการให้สินเชื่อแก่สถาบันการเงินภาคเอกชน ทั้งธนาคารแห่งประเทศไทยและระบบธนาคารกลาง ทำหน้าที่เหมือนกันคือ เป็นแหล่งให้กู้ยืมแหล่งสุดท้าย แต่วิธีการในการให้สินเชื่อแตกต่างกันในด้านรายละเอียด ในที่นี้จะขอกกล่าวถึง เฉพาะการรับช่วงซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินเท่านั้น ซึ่งพอจะสรุปข้อแตกต่างที่สำคัญได้ดังนี้

๑. ในประเทศไทยเรียกว่า "รับช่วงซื้อลด" (Rediscount) แต่ในประเทศสหรัฐอเมริกาบางครั้งก็เรียกว่า "รับช่วงซื้อลด" เหมือนกัน แต่ก็ไม่ใช้กันแพร่หลายนัก มักจะนิยมเรียกว่า เป็นการให้กู้ยืม (Advance) แก่นักการพาณิชย์ที่เป็นสมาชิก โดยรับเอาเอกสารเครดิตที่ธนาคาร เชื้อถือจากลูกค้าเป็นประกัน (เอกสารเครดิตที่ธนาคาร เชื้อถือนี้ เจมส์ พาทโมส (James Parthemos) ได้ให้ความหมายไว้ว่า "เอกสารเครดิตที่ธนาคาร เชื้อถือ" คือ เอกสารเครดิตที่ธนาคารกลาง เชื้อถือและยอมรับช่วงซื้อลดไว้) ^๑

^๑James Parthemos, "The Discount Window," in Instruments of the Money Market, ed. Jimmie R. Monhollon (Virginia : Federal Reserve Bank of Richmond, 1970), p. 44.

๒. การคิดดอกเบี้ย ในประเทศไทยหักดอกเบี้ยหรือส่วนลดไว้ล่วงหน้า ซึ่งเรียกว่า "อัตรารับช่วงซื้อลด" ในประเทศสหรัฐอเมริกาแต่เดิมก็หักดอกเบี้ยไว้ล่วงหน้า แต่ปัจจุบันได้เปลี่ยนวิธีการ เป็นคิดดอกเบี้ย เมื่อมีการชำระคืนต้นเงิน ซึ่งเหมือนกับวิธีการรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินของประเทศไทยในปัจจุบัน

๓. ในประเทศไทยมีการส่งเสริมกิจการ เฉพาะอย่าง ที่เห็นว่า เป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของประเทศ เช่น การส่งสินค้าออก การประกอบกิจการอุตสาหกรรม และการประกอบการเกษตรกรรม เป็นต้น แต่ในประเทศสหรัฐอเมริกาไม่มีการ เน้นให้ความช่วยเหลือ เฉพาะด้านเหมือนในประเทศไทย

๔. การกำหนดวงเงินให้ความช่วยเหลือ ในประเทศไทยมีการกำหนดวงเงินรับช่วงซื้อลดของแต่ละธนาคารไว้ สำหรับลูกค้าของธนาคารพาณิชย์หรือผู้ประกอบการนั้น ก็ได้กำหนดวงเงินไว้สำหรับผู้ประกอบกิจการอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และอื่น ๆ ส่วนผู้ส่งสินค้าออกได้กำหนดวงเงินเป็นอัตราส่วนต่อ เอกสาร ประกอบตั๋วสัญญาใช้เงินที่นำมาขายช่วงลด แต่ในประเทศสหรัฐอเมริกาไม่มีการกำหนดวงเงินสำหรับธนาคารพาณิชย์ เป็นการแน่นอน แต่ในทางปฏิบัติจะไม่ให้กู้ยืมเกินกว่า ๑๐๐% ของสำรองตามกฎหมาย สำหรับลูกค้าของธนาคารพาณิชย์หรือผู้ประกอบการก็ไม่มีการกำหนดวงเงินให้กู้ยืมไว้เหมือนกัน แต่ในทางปฏิบัติจะไม่ให้กู้ยืมเกินกว่า ๑๐% ของเงินทุน

๕. ระยะเวลาในการให้กู้ยืมแต่ละครั้ง ในประเทศไทยกำหนดอายุของตั๋วสัญญาใช้เงินที่นำมาขายช่วงลดแต่ละประเภทไว้แตกต่างกันตั้งแต่ ๖๐ วัน ถึง ๕ ปี แต่ในประเทศสหรัฐอเมริกากำหนดไว้ไม่เกินกว่า ๔๐ วัน สำหรับการกู้ยืมแต่ละครั้ง

๖. อัตราดอกเบี้ย ในประเทศไทยคิดจากธนาคารพาณิชย์ ๕% สำหรับตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งสินค้าออก การประกอบกิจการอุตสาหกรรม และการประกอบการเกษตรกรรม ส่วนตั๋วสัญญาใช้เงินประเภทอื่น ๆ กำหนดอัตราดอกเบี้ยตามความเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจและนโยบายของธนาคารแห่งประเทศไทย แต่ในประเทศสหรัฐอเมริกากำหนดอัตราดอกเบี้ยในอัตราที่เท่ากันหมดสำหรับตัวเงินทุกประเภทคือ ๔ $\frac{1}{2}$ %

๗. ในประเทศสหรัฐอเมริกาให้ความอนุเคราะห์ที่กว้างขวางกว่า กล่าวคือ ให้อัยมสำหรับตัวเงินทุกชนิดที่เกิดจากการประกอบกิจการพาณิชย์ อุตสาหกรรม และ เกษตรกรรม ซึ่งรวมเรียกว่า เอกสาร เครดิตการพาณิชย์ ยกเว้นตัวเงินที่นำไปลงทุนซื้อหุ้น ก่อสร้างโรงงาน หรือซื้อเครื่องจักร แต่ในประเทศไทยจะให้อัยม เฉพาะตัวเงินที่เกิดจากกิจการที่ธนาคารให้การสนับสนุน เช่น การส่งสินค้าออก การประกอบกิจการอุตสาหกรรมบางประเภท และการประกอบการ เกษตรกรรม หรือกิจการที่ธนาคารให้ความช่วยเหลือเป็นครั้งคราวตามความจำเป็น ตามภาวะ เศรษฐกิจ หรือตามนโยบายของรัฐบาล เช่น การรับเหมาก่อสร้างงานของราชการที่รอการ เบิกจ่าย เงิน การค้าพืชผล เกษตร การค้าข้าว หรือช่วยเหลือแก่บริษัท เงินทุนและบริษัท เงินทุนหลักทรัพย์ เท่านั้น

๘. ในประเทศสหรัฐอเมริกาไม่จำเป็นต้องขอข้อมูล เพิ่มเติมจากลูกค้า เพราะมีเครื่องมือช่วยวิเคราะห์อย่างดี คือ หนังสือ มูตีสอินดัสเตรียล ของ บริษัท มูตีสอินเวสเตอร์ เซอร์วิส รายงานการวิเคราะห์ของ บริษัท ดัน แอนด์ แบรดสตรีท และการเปรียบเทียบ อัตราส่วนของบริษัท โรเบิร์ตเมอร์ริส แต่ในประเทศไทยระบบการให้ข้อสนเทศต่าง ๆ ยังไม่พัฒนา ธนาคารจึงจำเป็นต้องขอข้อมูล เพิ่มเติมจากลูกค้าและนำมาวิเคราะห์เพิ่มเติม ซึ่งข้อมูลที่ได้มาบางครั้งก็เชื่อถือได้ไม่มากนัก

ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

ก. ระบบธนาคารกลางในประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

ธนาคารกลางของประเทศสาธารณรัฐเกาหลีคือ ธนาคารแห่งเกาหลี การดำเนินงาน อยู่ภายใต้นโยบายและความควบคุมดูแลของคณะกรรมการการเงิน ซึ่งประกอบด้วยสมาชิก ๔ นาย ในทางปฏิบัติ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีอำนาจสิทธิ์ขาดทุกอย่าง ฉะนั้น จึงถือกันว่านโยบายต่าง ๆ อยู่ในอำนาจของกระทรวงการคลัง แม้คณะกรรมการการเงินจะเป็นส่วนหนึ่งของธนาคารแห่งเกาหลีก็ตาม แต่ธนาคารแห่งเกาหลีมีหน้าที่เพียงดำเนินการตามนโยบายที่คณะกรรมการการเงินวางไว้เท่านั้น^๑

^๑ อำนวย ลัมตระกูล, รายงานการงานที่ Bank of Korea เรื่อง Loans and Discounts Management (๖-๒๓ กรกฎาคม ๒๕๑๔), หน้า ๑.

หน้าที่ของธนาคารกลางแห่งสาธารณรัฐ เกาหลี

๑. ออกธนบัตร
๒. รับฝากเงินจากสถาบันธนาคารในเกาหลี รัฐบาลตัวแทนของรัฐบาล รัฐบาลต่างประ เทศ และสถาบันระหว่างประ เทศ
๓. ปล่อยสิน เชื้อโดยการให้กู้ยืมแก่สถาบันธนาคาร รัฐบาล และตัวแทนของรัฐบาล
๔. ทำธุรกิจ เกี่ยวกับหลักทรัพย์ ได้แก่ ออกพันธบัตร ใถ่ถอนและรับจดทะเบียนพันธบัตร
๕. ทำหน้าที่ควบคุมและตรวจสอบสถาบันธนาคาร
๖. ควบคุมการปริวรรต เงินตราต่างประ เทศ
๗. ทำหน้าที่ควบคุมสิน เชื้อของธนาคารพาณิชย์^๑

ข. การรับช่วงซื้อลดตั๋วสัญญาใช้ เงินในสาธารณรัฐ เกาหลี

ธนาคารแห่ง เกาหลี ได้ให้สิน เชื้อในรูปการรับช่วงซื้อลดตั๋วสัญญาใช้ เงิน รวม

๔ ประ เภท คือ

๑. การรับช่วงซื้อลดตั๋วสัญญาใช้ เงินที่เกิดจากการส่งสินค้าออก

โดยที่รัฐบาลมีวัตถุประสงค์จะสนับสนุนการส่งสินค้าออกให้มากขึ้น ธนาคารแห่ง เกาหลีในฐานะธนาคารกลางได้ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาล โดยการช่วย เหลือทางด้านการเงินแก่ผู้ส่งสินค้าออกให้ได้มีเงินทุนหมุน เรียนโดย เสียดอก เบี้ยในอัตราต่ำ อัน เป็นผลให้ราคาสินค้าที่ส่งออกต่ำด้วย ทำให้สามารถแข่งขันกับตลาดโลกได้ วิธีการช่วย เหลือผู้ส่งออกกระยะสั้นมี

๖ ประ เภท คือ

^๑ เรื่อง เดียวกัน , หน้า ๑-๒

ก) ช่วย เหลือก่อนส่งออก มีรายละเอียดดังนี้

- ๑) ผู้ที่จะได้รับอนุเคราะห์ คือ ผู้ส่งออกสินค้าออก ซึ่งได้รับเครดิตออฟเครดิตชนิดเพิกถอนไม่ได้^๑ และผู้ผลิตวัตถุดิบซึ่งได้รับเครดิตออฟเครดิตภายในประเทศ^๒
- ๒) ธนาคารแห่ง เกาหลีจะรับช่วงซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๓.๕ ต่อปี โดยธนาคารพาณิชย์คิดกับลูกค้าร้อยละ ๖ ต่อปี
- ๓) จำนวนเงินที่รับช่วงซื้อลด คือร้อยละ ๗๐ ของจำนวนเงินตามเครดิตออฟเครดิตชนิดเพิกถอนไม่ได้ หรือเครดิตออฟเครดิตภายในประเทศ
- ๔) ระยะเวลาในการรับช่วงซื้อลดไม่เกิน ๙๐ วัน (วันส่งสินค้า + ๗ วัน) ในกรณีมีการต่ออายุเครดิตออฟเครดิต อายุของตั๋วจะไม่เกิน ๑๓๕ วัน ทั้งนี้คณะกรรมการการเงินมีสิทธิต่ออายุเกิน ๑๓๕ วัน ได้เมื่อเห็นว่าจำเป็น แต่ระยะเวลาที่เกิน ๑๓๕ วัน ธนาคารแห่ง เกาหลีจะรับช่วงซื้อลดในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๒๐ โดยธนาคารพาณิชย์จะคิดกับลูกค้าในอัตราร้อยละ ๒๒ ต่อปี

ข) การให้กู้ยืมสำหรับสัญญาซื้อขาย เป็น เงินตราต่างประเทศ มีรายละเอียดดังนี้

- ๑) ผู้ที่จะได้รับอนุเคราะห์คือ
  - ก) ผู้ขายสินค้าให้ฝ่ายจัดซื้อของสหรัฐอเมริกาในสาธารณรัฐ เกาหลี
  - ข) ผู้ขายสินค้าให้ฝ่ายจัดซื้อทางทหารของกองทัพของสาธารณรัฐ เกาหลีในเวียดนาม

^๑ เครดิตออฟเครดิตชนิดนี้จะเปลี่ยนแปลงกระทำการแก้ไขหรือการเพิกถอนโดยผู้เปิดไม่ได้ หากไม่ได้รับความยินยอมจากลูกค้าและผู้รับประโยชน์

^๒ เป็นเครดิตออฟเครดิตที่เปิดไปสถานที่แห่งอื่นในประเทศเดียวกัน

- ค) ผู้รับ เหมาของกองทัพสหรัฐอเมริกาและสาธารณรัฐ เกาหลีใน
เวียดนาม
- ง) ผู้ขายสินค้าหรือผู้รับ เหมาของตัวแทนต่างประเทศ
- ๒) จำนวนเงินที่รับช่วงซื้อลด คือ ร้อยละ ๗๐ ของจำนวนเงินตามสัญญา
ซื้อขาย
- ๓) อัตรารับช่วงซื้อลดร้อยละ ๓.๕ ต่อปี โดยธนาคารพาณิชย์รับซื้อลด
ในอัตราร้อยละ ๖ ต่อปี
- ๔) ระยะเวลารับช่วงซื้อลดไม่เกิน ๔๐ วัน (วันในสัญญา + ๑๐ วัน)
ธนาคารแห่งเกาหลีมีอำนาจต่ออายุให้เกิน ๔๐ วัน ได้ในกรณี
จำเป็น แต่จำนวนที่เกินนี้ผู้รับ เหมาจะถูกเรียกดอกเบี้ยในอัตรา
ร้อยละ ๒๒ ต่อปี โดยธนาคารแห่งเกาหลีรับช่วงซื้อลดในอัตรา
ร้อยละ ๒๐ ต่อปี
- ค) ช่วย เหลือหลังจากที่ส่งสินค้าออกแล้ว มีรายละเอียดดังนี้
- ๑) ผู้ที่จะได้รับอนุเคราะห์ คือ ผู้ส่งออกซึ่งได้รับ D/A,^๑ D/P,^๒
สัญญาการฝากขาย, ใบประทวนสินค้า และสัญญาส่งสินค้าออก
- ๒) จำนวนเงินที่รับช่วงซื้อลด คือร้อยละ ๗๐ ของจำนวนเงินตาม D/A,
D/P, สัญญาการฝากขาย, ใบประทวนสินค้า และสัญญาส่งสินค้าออก
- ๓) อัตรารับช่วงซื้อลดร้อยละ ๓.๕ ต่อปี ส่วนธนาคารพาณิชย์รับซื้อลด
ในอัตราร้อยละ ๖ ต่อปี

^๑ Documents against Acceptance ผู้ซื้อจะขอรับ เอกสารจากธนาคารพาณิชย์ไป
ออกสินค้าได้ก็ต่อ เมื่อได้รับรองตัวแลกเงินแล้ว

^๒ Documents against Payment ผู้ซื้อจะขอรับ เอกสารจากธนาคารพาณิชย์ได้ก็ต่อ
เมื่อได้ชำระ เงินตามตัวแลกเงินแล้ว

- ๔) ระยะเวลารับช่วงซื้อลด สำหรับ D/P ไม่เกิน ๔๐ วัน ส่วนเอกสารอื่นไม่เกิน ๑๒๐ วัน ธนาคารพาณิชย์อาจต่ออายุให้ได้ไม่เกิน ๔๕ วัน ในกรณี D/P และไม่เกิน ๖๐ วัน ในกรณีอื่น โดยคิดดอกเบี้ยร้อยละ ๒๒ ต่อปี ธนาคารแห่งเกาหลีมีอำนาจต่ออายุให้มากกว่านั้นได้ในกรณี
ที่จำเป็น
- ง) การให้กู้ยืมสำหรับการส่งวัตถุดิบจากต่างประเทศเพื่อใช้ในการผลิตสินค้าเพื่อส่งออก มีรายละเอียดดังนี้
- ๑) ผู้ที่จะได้รับอนุเคราะห์คือ ผู้ส่งวัตถุดิบจากต่างประเทศเพื่อใช้ในการผลิตสินค้าเพื่อส่งออก
  - ๒) จำนวนเงินที่จะรับช่วงซื้อลด คือร้อยละ ๔๐ ของจำนวนเงินตามใบตราส่ง (Bill of Lading) ^๑
  - ๓) อัตรารับช่วงซื้อลดร้อยละ ๖.๕ ต่อปี (เพิ่มจากร้อยละ ๓.๕ เป็นร้อยละ ๖.๕ ต่อปี เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๑๔ เพราะต้องการสกัดกั้นการส่งวัตถุดิบต่างประเทศเข้า) อัตราที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อลดร้อยละ ๔ ต่อปี
  - ๔) ระยะเวลารับช่วงซื้อลดไม่เกิน ๔๐ วัน หลังจากวันที่ได้รับใบตราส่ง
- จ) การให้กู้ยืมสำหรับการผลิตและการส่งซื้อวัตถุดิบเพื่อใช้ในการผลิตสินค้าเพื่อส่งออก มีรายละเอียดดังนี้
- ๑) ผู้ที่จะได้รับอนุเคราะห์คือ ผู้ผลิตและผู้ส่งออก ซึ่งเป็นผู้ซื้อวัตถุดิบมาเพื่อใช้ในการผลิตสินค้าเพื่อส่งออก

^๑ เป็นหลักฐานแสดงสัญญาการรับบรรทุกสินค้าลง เรือที่ออกโดยบริษัท เรือให้แก่ผู้ส่งสินค้าต้นทาง กล่าวคือ เป็น เอกสารแสดงกรรมสิทธิ์ในสินค้าซึ่งจะปล่อย โดยบริษัท เรือปลายทาง เมื่อได้รับเอกสารต้นฉบับที่ลงนามแล้วขึ้นมา

- ๒) จำนวนเงินที่จะรับช่วงซื้อลด
- (ก) ผู้ผลิต ร้อยละ ๗๐
- (ข) ผู้ส่งออก ร้อยละ ๑๐๐
- ๓) อัตรารับช่วงซื้อลดร้อยละ ๓.๕ ต่อปี โดยธนาคารพาณิชย์จะรับซื้อลดในอัตราร้อยละ ๖ ต่อปี
- ๔) ระยะเวลาในการรับช่วงซื้อลด กรณีผู้ผลิตไม่เกิน ๖๐ วัน กรณีผู้ส่งออกไม่เกิน ๔๐ วัน และถ้าผู้ผลิตนั้น เป็นผู้ส่งออกด้วย ระยะเวลารับช่วงซื้อลดจะให้นานถึงไม่เกิน ๑๕๐ วัน
- ฉ) การให้กู้ยืมสำหรับการเตรียมส่งสินค้าการเกษตรและการประมงออก
มีรายละเอียดดังนี้
- ๑) ผู้ที่จะได้รับอนุเคราะห์ คือ
- (ก) ผู้รวบรวมผลิตผลทางการประมงและการเกษตร เพื่อเตรียมส่งออก ได้แก่ สหกรณ์สหพันธ์การเกษตร และ สหกรณ์สหพันธ์การประมง
- (ข) ผู้ส่งออกซึ่งจัดหาสินค้าการประมงและการเกษตรเพื่อส่งออก
- ๒) ธนาคารแห่งเกาหลิจะรับช่วงซื้อลดในอัตราร้อยละ ๗๐ ของจำนวนเงินที่ต้องใช้
- ๓) อัตรารับช่วงซื้อลดร้อยละ ๓.๕ ต่อปี และธนาคารพาณิชย์จะคิดกับผู้รวบรวมผลิตผลเพื่อการส่งออกร้อยละ ๖ ต่อปี แต่ในกรณีที่ผู้ส่งออกตาม ๑) (ข) เป็นผู้จัดหาธนาคารพาณิชย์จะคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๒๒ ต่อปี แต่จะคืนให้ร้อยละ ๑๖ เมื่อการส่งออกได้เสร็จสิ้นลงแล้ว (คือมีหลักฐานว่าได้ส่งสินค้านั้นออกไปแล้ว)
- ๔) ระยะเวลาในการรับช่วงซื้อลดมีดังนี้

ระยะเวลารายการการให้กู้ยืมสำหรับการรวบรวมสินค้า การให้กู้ยืมสำหรับการจัดส่งสินค้าออก

รังไหมดิบ	-	๑๕๐ วัน
พืชทะเล	๕๐ วัน	๕๐ วัน
สาหร่ายทะเล	๕๐ วัน	๑๕๐ วัน
เห็ด	-	๕๐ วัน
ตฤณชาติ	๕๐ วัน	๑๒๐ วัน
โลสม	-	๑๕๐ วัน
ปลาหมึก	๕๐ วัน	๕๐ วัน

๒. การรับช่วงซื้อลดตัวสัญญาใช้เงินที่เกิดจากอุตสาหกรรมเครื่องจักร

เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมเครื่องจักร ธนาคารแห่ง เกาหลีจึงรับช่วงซื้อลดตัวสัญญาใช้เงินที่เกิดจากอุตสาหกรรมประเภทอุปกรณ์การขนส่ง, การต่อเรือ, ยานพาหนะ, อุปกรณ์รถไฟ, เครื่องจักรไฟฟ้า โดยมีเงื่อนไขดังนี้

ก) ผู้กู้จ่ายดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๒ ต่อปี โดยธนาคารพาณิชย์นำตัวมาขายช่วงลดธนาคารแห่ง เกาหลีในอัตราร้อยละ ๘ ต่อปี

ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ซื้อลดตัวเงินไว้เกินวงเงินที่ธนาคารแห่ง เกาหลีรับช่วงซื้อลด รัฐบาลจะจ่ายดอกเบี้ยสมทบให้ธนาคารพาณิชย์ร้อยละ ๑๒ ต่อปี

ข) ชนิดของเงินกู้มี ๒ ชนิด คือ

- ๑) กู้เพื่อใช้จ่ายในการดำเนินงาน ระยะเวลาไม่เกิน ๑ ปี
- ๒) กู้เพื่อซื้อเครื่องมือเครื่องจักร ระยะเวลาไม่เกิน ๗ ปี

ค) การกำหนดวงเงินกู้แก่อุตสาหกรรมประเภทนี้ ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของกระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรม และคณะกรรมการวางแผนเศรษฐกิจ โดยธนาคารแห่งประเทศไทย สัปดาห์แบ่งจำนวนเงินให้กู้ตามอัตราส่วนของยอดเงินให้กู้ของแต่ละธนาคาร ทั้งนี้มีการเปลี่ยนแปลงทุกงวด ๓ เดือน แต่ไม่มีการกำหนดวงเงินให้แต่ละกิจการ

ง) จำนวนเงินที่จะรับช่วงซื้อลด ร้อยละ ๑๐๐ ของตัวเงิน

๓. การรับช่วงซื้อลดตัวสัญญาใช้เงินที่เกิดจากกิจการที่มีความสามารถในการชำระหนี้สูง

ก) คุณสมบัติของกิจการที่มีความสามารถในการชำระหนี้สูง

- ๑) ไม่เคยหน่วงเหนี่ยวการชำระหนี้ภายในระยะ ๑ ปีหลังสุด
- ๒) มีจำนวนหนี้เงินกู้จากธนาคารต่าง ๆ ที่มีอายุ ๑ ปี ไม่เกิน ๒๐๐ ล้านบาท
- ๓) อัตราส่วนของสินทรัพย์สุทธิต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น ต้องมากกว่าร้อยละ ๓๐
- ๔) ต้องเป็นกิจการที่มีอนาคตดี

ข) วัตถุประสงค์ของการกู้ เพื่อซื้อเครื่องจักร เครื่องมือ และชำระหนี้

ค) ชนิดของการช่วยเหลือทางการเงิน แบ่งเป็น ๒ ชนิด คือ

- ๑) การรับช่วงซื้อลด ธนาคารแห่งประเทศไทยจะรับช่วงซื้อลดในอัตรา ร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนเงินที่เกิดจากกิจการค้า ระยะเวลา ไม่เกิน ๕๐ วัน อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๑๖ ต่อปี โดยธนาคารพาณิชย์ รับซื้อลดในอัตราร้อยละ ๒๐ ต่อปี
- ๒) การให้กู้ยืม ธนาคารแห่งประเทศไทยจะให้กู้ในอัตราร้อยละ ๗๐ ของจำนวนเงินที่ต้องใช้ ระยะเวลาให้กู้ไม่เกิน ๖ เดือน อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ ๑๔ ต่อปี ธนาคารพาณิชย์คิดจากลูกค้าในอัตราร้อยละ ๒๒ ต่อปี

- ง) ธนาคารแห่ง เกาหลีกำหนดวง เงินอย่างสูงของแต่ละกิจการต้องไม่เกิน รายละ ๓๐ ล้านบาท ทั้งนี้มีการเปลี่ยนแปลงทุกงวด ๖ เดือน

๔. การรับช่วงซื้อลดตัวสัญญาใช้เงินที่เกิดจากกิจการค้า

วัตถุประสงค์ที่ธนาคารแห่ง เกาหลีรับช่วงซื้อลดตัวเงินที่เกิดจากกิจการค้า ก็เพื่อช่วย เหลือให้กิจการค้ามีเงินใช้จ่าย เพื่อธุรกิจการค้า ฉะนั้น ตัว ที่จะนำมาขายช่วงลดได้ต้อง เป็นตัว ที่เกิดจากกิจการค้า เท่านั้น ส่วน เงินไขอื่น ๆ มีดังนี้

- ก) ระยะเวลาในการรับช่วงซื้อลดไม่เกิน ๙๐ วัน
- ข) ประเภทของการช่วย เหลือทางการเงิน มี ๒ ประเภท คือ
- ๑) การรับช่วงซื้อลด ธนาคารแห่ง เกาหลีคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๖ ต่อปี และธนาคารพาณิชย์คิดจากลูกค้าร้อยละ ๒๒ ต่อปี
  - ๒) การให้กู้ยืมโดยใช้ตัวเงินที่เกิดจากกิจการค้า ธนาคารแห่ง เกาหลีคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๒๐ ต่อปี และธนาคารพาณิชย์คิดจากลูกค้าร้อยละ ๒๒ ต่อปี เหตุที่ดอกเบี้ยชนิดนี้ สูงกว่าชนิดแรก เพราะ เป็นตัว ที่มีคุณลักษณะต่ำกว่าที่ ธนาคารแห่ง เกาหลีจะรับช่วงซื้อลด แต่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อลดได้ ซึ่งได้แก่อุตสาหกรรมดังต่อไปนี้
    - (ก) ขนมันปิ้งและขนมันอื่น ๆ
    - (ข) เนื้อสัตว์
    - (ค) เหล้าองุ่น
    - (ง) สำ เหล้า
    - (จ) เครื่องดื่ม
    - (ฉ) ยาสูบ
    - (ช) รอง เท้า
    - (ช) เครื่อง ประดับ

- (ฅ) เครื่อง เรือน
- (ฉ) เครื่องแต่งกาย
- (ค) เครื่องสุขภัณฑ์
- (ฅ) ทองคำ เงิน ทองคำขาว
- (ฉ) รม
- (ค) ตุ๊กตา
- (ฅ) แผ่นเสียง

- ค) การกำหนดวงเงิน ลูกค้าแต่ละรายจะส่งตัวมาขายช่วงลดได้ไม่เกินรายละ ๑๕๐ ล้านบาท ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดวงเงินอย่างสูงของทุกธนาคารไว้ ๒๑.๕ พันล้านบาท โดยแบ่งให้แต่ละธนาคารตาม อัตราของจำนวนเงินที่ให้กู้
- ง) จำนวนเงินที่ให้กู้ ร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนเงินตามตัวเงินที่เกิดจากกิจการค้า

ค. การดำเนินการ เกี่ยวกับการรับช่วงซื้อลดตัวสัญญาใช้เงินในสาธารณรัฐเกาหลี

การดำเนินการ เกี่ยวกับการรับช่วงซื้อลดตัวสัญญาใช้เงิน โดยธนาคารแห่งประเทศไทย สำหรับตัวสัญญาใช้เงินที่เกิดจากกิจการทั้ง ๔ ประเภท มีวิธีปฏิบัติดังนี้

๑. ตัวสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งสินค้าออก

วิธีปฏิบัติในการรับช่วงซื้อลดตัวสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่ง เสริมการส่งสินค้าออกทั้ง ๖ ประเภท มีดังต่อไปนี้

- ก) ผู้ส่งสินค้าออกผู้ใดมีความประสงค์จะขอรับอนุเคราะห์จะต้องไปแสดงความจำนงที่ธนาคารพาณิชย์ พร้อมทั้งยื่นงบการเงินและหลักฐานต่าง ๆ ที่ธนาคารพาณิชย์ต้องการ

ข) เมื่อธนาคารพาณิชย์พอใจในคุณสมบัติของผู้ส่งออกนั้น ก็จะยื่นคำขอและส่งหลักฐานต่อไปน้อมมาให้ธนาคารแห่ง เกาหลี เพื่อพิจารณา คือ

- ๑) คำขอของธนาคารพาณิชย์ซึ่งแสดงรายละเอียดในธุรกิจและฐานะของผู้ส่งออก รวมทั้งแสดงรายการรายละเอียดของ เลต เตอร์ออฟ เครดิต ที่เปิดมา (ไม่ใช่คำขอของผู้ส่งออก)
- ๒) สำเนา เลต เตอร์ออฟ เครดิต
- ๓) ใบอนุญาตให้ส่งสินค้าออกซึ่ง กระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรม เป็นผู้ออก
- ๔) รายละเอียดการคำนวณวัตถุดิบที่ใช้
- ๕) สัญญา (ในกรณีที่ต้องมีสัญญา เช่น ประเภท ๒ และ ๓)
- ๖) เอกสารอื่น ๆ ตามควรแก่กรณี

ค) การอนุมัติวงเงิน

เมื่อธนาคารแห่ง เกาหลีพิจารณา เป็นที่พอใจก็จะแจ้งให้ธนาคารพาณิชย์ทราบ และนับตั้งแต่วันที่แจ้งธนาคารพาณิชย์มีสิทธินำตัวสัญญาใช้ เงินของผู้ส่งออกมาขายช่วงลดตามจำนวนเงินของการกู้ประเภทนั้น ๆ

เป็นที่น่าสังเกตว่าในกรณีการช่วยเหลือทางการเงินเพื่อการส่งออก หรือที่เรียกว่า การช่วยเหลือทางการเงินแก่กิจการที่มีความสำคัญระดับสูงนี้ ธนาคารแห่ง เกาหลีไม่ได้กำหนดวงเงินให้ผู้ส่งออกหรือธนาคารพาณิชย์เลย เพราะขณะนี้กำลัง เร่งส่งสินค้าออกเป็น เป้าหมายสำคัญ^๑

๒. ตัวสัญญาใช้เงินที่เกิดจากอุตสาหกรรม เครื่องจักรและกิจการที่มีความสามารถในการชำระหนี้สูง

วิธีปฏิบัติในการขอขายช่วงลดตัวสัญญาใช้เงินที่เกิดจากอุตสาหกรรม เครื่องจักรและกิจการที่มีความสามารถในการชำระหนี้สูง คือ ธนาคารพาณิชย์ใดที่ประสงค์จะขอขายช่วงลดตัว

^๑ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘-๘

ตัวสัญญาใช้เงิน จะต้องทำการสอบสวนความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้ายานั้น ๆ แล้ว
รายงานให้ธนาคารแห่ง เกาหลีทราบ ซึ่งมีหัวข้อดังนี้

- ก) ชื่อของธุรกิจ
- ข) ตัวแทนของธุรกิจ
- ค) สถานที่ตั้งธุรกิจ
- ง) ประเภทของธุรกิจ
- จ) สินค้าที่ขาย เป็นส่วนใหญ่
- ฉ) ยอดรวมของทรัพย์สิน
- ช) ทุน สำรอง และกำไร
- ซ) ยอดรวมของหนี้สิน
- ฌ) อัตราส่วนของผู้เป็นเจ้าของ ผู้ เป็น เจ้าของ ทุนกับยอดรวมของทรัพย์สิน
- ญ) จำนวนของลูกจ้างและพนักงาน
- ฎ) ปริมาณและจำนวนเงินที่ขายในระยะ ๖ เดือนหลัง และภาวะการขาย
โดยทั่วไป
- ฏ) จำนวนเงินที่กู้ยืมอย่างสูงในระยะ ๑ ปีที่ผ่านมา
- ฐ) วง เงิน สิน เชื้อที่ธนาคารพาณิชย์ประสงค์จะให้แก่ธุรกิจนั้น^๑

๓. การรับช่วงซื้อลดตัวสัญญาใช้เงินที่เกิดจากกิจการค้า

วิธีปฏิบัติในการรับช่วงซื้อลดตัวสัญญาใช้เงินที่เกิดจากกิจการค้ามีดังต่อไปนี้

ก) ผู้ที่ประสงค์จะขอ อนุเคราะห์ จะต้องยื่นคำขอขายช่วงลดตัว เงินที่เกิดจาก
กิจการค้า ประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

- ๑) จำนวนเงิน
- ๒) อัตราดอกเบี้ย

^๑ เรื่อง เดียวกัน, หน้า ๑๒

๓) ลักษณะของตั๋วฯ ที่เอาประกัน

๔) ประเภทของตั๋วฯ

๕) จำนวนตั๋วฯ

พร้อมทั้งแนบรายละเอียดของตั๋วฯ มาด้วย

ข) ธนาคารแห่ง เกาหลีได้กำหนดวงเงินอย่างสูงของทุกธนาคารไว้ ๒๑.๕
ล้านบาท โดยแบ่งให้แต่ละธนาคารตามอัตราของจำนวนเงินที่ให้กู้ ซึ่งมีวิธีการคำนวณดังนี้

ตัวอย่าง

ธนาคาร ก ให้กู้ยืม	๑๐๐	พันล้านบาท
ธนาคาร ข ให้กู้ยืม	๔๐	พันล้านบาท
ธนาคาร ค ให้กู้ยืม	๖๐	พันล้านบาท
ธนาคาร ง ให้กู้ยืม	๔๐	พันล้านบาท
ธนาคาร จ ให้กู้ยืม	<u>๒๐</u>	พันล้านบาท
รวม	<u>๓๐๐</u>	พันล้านบาท

$$\begin{aligned} \therefore \text{ธนาคาร ก จะได้รับวงเงินรับช่วงซื้อลด} &= \frac{๑๐๐}{๓๐๐} \times ๒๑.๕ \\ &= ๗.๒ \text{ พันล้านบาท} \end{aligned}$$

ค) การติดตาม ไม่มีการติดตาม เมื่อถึงกำหนดก็หักบัญชีธนาคารพาณิชย์

ง) การลงโทษ ถ้าผู้กู้ไม่ชำระหนี้เงินกู้เมื่อถึงกำหนด หรือส่งหลักฐานเท็จ
ห้ามธนาคารให้เครดิตแก่ผู้กู้นั้นภายใน ๑ ปี^๑

^๑ เรื่องเดียวกัน , หน้า ๑๓-๑๔

ง. การเปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

สาธารณรัฐเกาหลีเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาเหมือนประเทศไทย และอยู่ในภูมิภาคใกล้เคียงกับประเทศไทย ระบบการธนาคารและระบบเศรษฐกิจจึงคล้ายคลึงกับประเทศไทย กล่าวคือ มีธนาคารกลางแห่งเดียว หน้าที่ของธนาคารกลางคล้าย ๆ กัน การรับช่วงซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินก็เป็นกิจการที่เป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจโดยส่วนรวมของประเทศ เป็นสำคัญเหมือนกัน หลักเกณฑ์และวิธีการก็คล้าย ๆ กัน จะแตกต่างกันก็เฉพาะในรายละเอียด ซึ่งพอจะสรุปได้ดังนี้

๑. การให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้ส่งสินค้าออกในสาธารณรัฐเกาหลีกว้างขวางกว่าในประเทศไทย กล่าวคือ ธนาคารแห่งเกาหลีจะให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้ผลิตวัตถุดิบซึ่งได้รับเลตเตอร์ออฟเครดิตในประเทศ (เป็นเพียงผู้ผลิตวัตถุดิบไม่ใช่ผู้ส่งออก) และผู้นำเข้าวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเพื่อส่งออกด้วย

๒. การให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมในประเทศไทยกว้างขวางกว่าในสาธารณรัฐเกาหลี กล่าวคือ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม เกือบทุกประเภท ยกเว้นอุตสาหกรรมที่ค้าวัตถุดิบและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในประเทศรวมกันเป็นมูลค่าต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ ของต้นทุนรวม และไม่ได้เป็นอุตสาหกรรมหลักหรืออุตสาหกรรมที่ผู้ประกอบการเป็นผู้ส่งสินค้าที่ตนผลิตไปจำหน่ายต่างประเทศ ส่วนธนาคารแห่งเกาหลีจะให้ความอนุเคราะห์เฉพาะอุตสาหกรรม เครื่องจักรบางประเภทเท่านั้น

๓. ในสาธารณรัฐเกาหลีไม่มีการให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้ประกอบการเกษตรกรรมเลย แต่ในประเทศไทย เล็งเห็นความสำคัญของการเกษตรและให้ความสนับสนุนมาก

๔. ในสาธารณรัฐเกาหลีมีการให้ความอนุเคราะห์แก่กิจการค้าทั้งกิจการค้าโดยทั่วไป และกิจการที่มีความสามารถในการชำระหนี้สูงด้วย แต่ในประเทศไทยไม่ได้ให้ความอนุเคราะห์แก่กิจการค้าโดยตรง เพียงแต่ยอมรับช่วงซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการค้าขายผ่านบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นการช่วยสภาพคล่องของบริษัทการเงินดังกล่าว เท่านั้น

๕. การติดตามหลังจากรับช่วงซื้อลดตัวสัญญาใช้เงินแล้ว ในสาธารณรัฐ เกาหลีไม่มี การติดตามผล แต่ในประเทศไทยได้มีการติดตามว่าผู้ประกอบการปฏิบัติตามเงื่อนไขหรือไม่ เอกสารหลักฐานและข้อมูลที่ส่งมานั้นถูกต้องและตรงต่อความเป็นจริงหรือไม่ เช่น ให้ผู้ส่งสินค้าออก ส่งเอกสารการส่งออกหรือคู่มือฉบับ ลป.๖๑ มาให้ภายในกำหนดซึ่งแสดงว่าได้มีการส่งสินค้าออกไปแล้ว จริง ๆ ภายในกำหนดเวลา หรือส่งเจ้าหน้าที่ของธนาคารแห่งประเทศไทยร่วมกับ เจ้าหน้าที่ของ ธนาคารพาณิชย์ออกไปตรวจสอบโกดังสินค้า โรงงาน หรือฟาร์ม เพื่อดูว่าผู้ประกอบการได้นำเงินกู้ ไปใช้ตรงตามวัตถุประสงค์และภายในกำหนดเวลาหรือไม่ และหลักฐาน เอกสารข้อมูลที่แจ้งมาถูกต้อง ตรงต่อความเป็นจริงหรือไม่ เป็นต้น

๖. การลงโทษ ในสาธารณรัฐ เกาหลี ถ้าผู้รับความอนุเคราะห์ไม่ชำระหนี้เงินกู้ เมื่อถึงกำหนด หรือส่งหลักฐานเท็จ ธนาคารแห่ง เกาหลีจะสั่งห้ามธนาคารพาณิชย์ไม่ให้สิน เชื้อแก่ผู้ รับความอนุเคราะห์รายนั้นภายใน ๑ ปี สำหรับประเทศไทย เมื่อมีการติดตามผลตามข้อ ๕ แล้วทราบว่าธนาคารพาณิชย์หรือผู้รับความอนุเคราะห์ส่งหลักฐาน เท็จหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบของธนาคารแห่ง ประเทศไทย ธนาคารฯ ก็จะลงโทษโดยคิดเบี้ยปรับจากธนาคารพาณิชย์หรือผู้รับความอนุเคราะห์แล้ว แต่ว่าจะ เป็นความผิดของใคร หรือเมื่อผู้รับความอนุเคราะห์สามารถส่งหลักฐานว่าได้ปฏิบัติตาม เงื่อนไข มาให้ธนาคารภายในกำหนดเวลาได้ ธนาคารก็จะคืน เบี้ยปรับให้

๗. การต่ออายุตัวสัญญาใช้เงินที่เกิดจากการส่งสินค้าออก ในสาธารณรัฐ เกาหลีมี การอนุญาตให้ต่ออายุออกไปได้อีกตามความจำเป็นโดย เสียดอกเบี้ยในอัตราที่สูงขึ้น ในประเทศไทย โดยปกติจะไม่มี การต่ออายุตัวฯ อีก ยกเว้นในกรณีฉุกเฉินและจำเป็นจริง ๆ ซึ่งก็จะต้องพิจารณาเป็น กรณี ๆ ไป เช่น กรณีเกิดสงคราม กระจายล เป็นต้น

๘. ในสาธารณรัฐ เกาหลีมีการให้ความอนุเคราะห์เพื่อซื้อ เครื่องมือ เครื่องจักรด้วย โดยให้สิน เชื้อนานถึง ๗ ปี แต่ในประเทศไทยให้ความอนุเคราะห์ เฉพาะ เพื่อใช้จ่ายในการดำเนินงาน เท่านั้น โดยกำหนดระยะเวลาเพียงไม่เกิน ๑๒๐ วัน

๙. ในกรณีการช่วยเหลือทางการเงินเพื่อการส่งออก ในสาธารณรัฐ เกาหลีไม่ได้กำหนดวงเงินให้ธนาคารพาณิชย์ เพื่อส่งเสริมให้มีการ เร่งส่งสินค้าออกให้มากขึ้น แต่ในประเทศไทย มีการกำหนดวงเงินให้ธนาคารพาณิชย์ไว้ด้วย

๑๐. ตัวสัญญาใช้เงินบางประเภทในสาธารณรัฐ เกาหลีสามารถนำไปขายช่วงลดหรือใช้ในการกู้ยืมเงินได้ แต่ในประเทศไทยสามารถนำไปขายช่วงลดได้เพียงอย่างเดียว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย